

Sygnatura akt VIII C 846/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 sierpnia 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: st. sekr. sąd. Izabela Bors

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2021 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa T. B.

przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.590,72 zł (pięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt złotych siedemdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.444,22 zł (dwa tysiące czterysta czterdzieści cztery złote dwadzieścia dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje pobrać tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi:
 - a) od powoda kwotę 69,77 zł (sześćdziesiąt dziewięć złotych siedemdziesiąt siedem groszy),
 - b) od pozwanego kwotę 340,67 zł (trzysta czterdzieści złotych sześćdziesiąt siedem groszy).

Sygn. akt VIII C 846/20

UZASADNIENIE

W dniu 6 sierpnia 2020 roku powód T. B., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wytoczył przeciwko Towarzystwu (...) w W. powództwo o zasądzenie kwoty 6.730,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że w dniu 11 marca 2019 roku doszło do wypadku komunikacyjnego w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód uszkodzono K. N. samochód marki R. o nr rej. (...). Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie OC w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. W związku ze zdarzeniem uszkodzono wynajętą pojazd zastępczy, który użytkował od dnia 11 marca do dnia 8 kwietnia 2019 roku, tj. przez 7 dodatkowych dni po dacie przekazania uszkodzowanemu informacji o szkodzie całkowitej. Jednocześnie uszkodzowany przelał na powoda wierzytelność z tytułu odszkodowania za wynajęcie pojazdu zastępczego. Z tytułu powyższego najmu powód wystawił fakturę VAT na kwotę 5.319,95 zł brutto. Ponadto powód wystawił fakturę z tytułu parkowania uszkodzonego pojazdu opiewającą na sumę 615 zł (za 25 dni parkowania) oraz z tytułu holowania na kwotę 795,72 zł. Ujęte w fakturach

stawki miały rynkowy charakter. W wiadomości email z dnia 6 lipca 2020 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty należności wynikającej z w/w dokumentów księgowych. Pełnomocnik wyjaśnił ponadto, że w dniu 11 marca 2019 roku powód skierował do pozwanego informację dotyczącą rozpoczęcia najmu samochodu zastępczego wraz z prośbą o podanie podmiotu, który byłby w stanie zorganizować taki najem dla poszkodowanego. W odpowiedzi pozwany wskazał wypożyczalnię P. i (...). Z informacji pozyskanej od firmy (...) wynikało jednak, że stosuje ona inne warunki najmu dla (...), te jednak nie zostały przesłane powodowi. Z kolei druga z wypożyczalni przewidywała w umowie udział własny w szkodzie.

(pozew k. 4-6v.)

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego wyjaśnił, iż powód nie posiada legitymacji czynnej do udziału w sprawie, ponieważ wystawione przez właścicielkę pojazdu A. N. dla użytkownika pojazdu K. N. upoważnienie nie uprawniało użytkownika do zawarcia umowy cesji wierzytelności. Odnośnie kosztów parkowania i holowania wskazał, że powód nie przedłożył odpowiednich dokumentów uprawniających go do otrzymania odszkodowania z tego tytułu. W zakresie stawek za najem podniósł, że w dniu 13 marca 2019 roku pozwany przesłał A. N. informację o możliwości skorzystania z pojazdu zastępczego, zastrzegając, że w przypadku skorzystania z oferty innego podmiotu stawka za najem zostanie zweryfikowana do poziomu oznaczonego w przesłanym piśmie. Dla klasy pojazdu wynajętego przez powoda (klasa C), stawka ta wynosiła 87 zł netto zgodnie z cennikiem (...) S.A. W ocenie pozwanego zawyżony okazał się ponadto okres najmu, informacja o szkodzie całkowitej została bowiem przekazana poszkodowanej w dniu 1 kwietnia 2019 roku i z tym dniem winna ona zakończyć najem. Wyłącznie w przypadku nabycia nowego samochodu najem byłby zasadny przez kolejne 7 dni.

(odpowiedź na pozew k. 33-41)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie. Pełnomocnik powoda uzupełniająco wskazał, że faktycznym użytkownikiem uszkodzonego pojazdu był K. N., a zatem to on poniósł szkodę w zakresie niemożności korzystania z pojazdu. Z tego powodu zawierając umowę najmu samochodu zastępczego użytkownik nie działał w imieniu A. N. a własnym. Ponadto zakwestionował cennik firmy (...), powtarzając, że powód nie zdołał uzyskać od tej firmy warunków najmu, z kolei warunki przesłane przez firmę (...) okazały się niekorzystne.

(pismo procesowe k. 75-76, protokół rozprawy k. 91-94)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 marca 2019 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki R. (...) (klasa D) o nr rej. (...), którego właścicielką była A. N., a którego faktycznym i wyłącznym użytkownikiem był jej syn K. N.. K. N. był wyłącznym kierowcą przedmiotowego auta, serwisował je, załatwiał wszystkie sprawy z nim związane, ponosił koszty jego utrzymania.

Po kolizji przedmiotowy pojazd nie był jezdny i miał uszkodzoną przednią szybę. Z powyższych przyczyn z miejsca zdarzenia samochód został odholowany przez powoda na parking.

Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela.

(zeznania świadka K. N. - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 20 stycznia 2021 roku – k. 92-93, protokół transportu pojazdu k. 12v.)

W dniu 11 marca 2019 roku K. N. zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego, na mocy której wynajął samochód marki O. (...) (klasa C). Cena bazowa najmu wyniosła 110 zł brutto, natomiast cena końcowa 190 zł brutto. Wzrost ceny był podyktowany wykupieniem usługi zniesienia udziału własnego w szkodzie całkowitej i częściowej.

W oświadczeniu do umowy najmu K. N. wskazał m.in. że jest prawnym użytkownikiem pojazdu będącego przedmiotem szkody.

Tego samego dnia powód zawarł z K. N. umowę cesji wierzytelności, w treści której cedent oświadczył, że przysługuje mu wierzytelność pieniężna z tytułu odszkodowania za wynajęcie pojazdu zastępczego/holowania/parkingu w stosunku do wszystkich osób i podmiotów odpowiedzialnych za szkodę w pojeździe marki R. o nr rej. (...). Przedmiotową wierzytelność cedent przelał na rzecz powoda.

W oświadczeniu z dnia 11 marca 2019 roku właścicielka samochodu marki R. upoważniła K. N. do zawarcia umowy najmu, do odbioru i użytkowania pojazdu zastępczego i składania oświadczeń dotyczących tego wynajmu. Ponadto wskazała, że pojazd będący przedmiotem szkody był i jest użyczony w/w osobie.

(zeznania świadka K. N. - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 20 stycznia 2021 roku – k. 92-93, umowa najmu pojazdu zastępczego k. 15, cennik k. 15v., oświadczenie k. 16, umowa cesji wierzytelności k. 16v., upoważnienie k. 17)

W dniu podpisania umowy najmu pojazdu zastępczego powód przesłał pozwanemu druk zgłoszenia szkody, cesję wierzytelności, protokół holowania oraz oświadczenie sprawy szkody. Poprosił także o przesyłanie informacji mających wpływ na ustalenie czasu i kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Wskazał, że jeżeli pozwany ma zamiar zaoferować pojazd zastępczy prosi o kontakt ze strony podmiotu, który wynajem może zorganizować, a także o przesłanie danych takiego podmiotu. Na koniec poinformował, że jeżeli powyższe informacje nie zostaną przekazane, będzie kontynuował najem wg swoich zasad do zakończenia procesu likwidacji szkody.

W wiadomości z dnia 12 marca 2019 roku powód powiadomił pozwanego, że wobec braku przesłania żądanych informacji kontynuuje wynajem pojazdu zastępczego na własnych zasadach.

W wiadomości z dnia 13 marca 2019 roku pozwany przesłał informacje dotyczące najmu pojazdu zastępczego. Wskazał, że wynajem jest możliwy w wypożyczalniach (...) S.A. i (...) Sp. z o.o. Sp.k., że odbywa się bezgotówkowo, że w przypadku szkody całkowitej przysługuje na czas likwidacji szkody, nie dłużej niż do czasu obiektywnej możliwości nabycia innego pojazdu o porównywalnych parametrach technicznych i użytkowych, że wynajęty pojazd powinien być zbliżonej klasy/segmentu, nie wyższej niż pojazd uszkodzony, że w przypadku wynajęcia pojazdu od innego podmiotu należne odszkodowanie zostanie ustalone w oparciu o wysokość stawek współpracujących z nim wypożyczalni. Dla klasy C stawka ta wynosiła 87 zł netto, zaś dla klasy D - odpowiadającej klasie uszkodzonego pojazdu wynosiła 132 zł netto.

Powód zwrócił się do wypożyczalni (...) o wskazanie, czy dysponuje pojazdem w segmencie R. (...) na terenie Ł. oraz o przesłanie regulaminu wynajmu pojazdu zastępczego. W odpowiedzi z dnia 19 marca 2019 roku w/w podmiot podał, że posiada wolny samochód w klasie D na terenie Ł. oraz przesłał rzeczony regulamin. Zgodnie z postanowieniami regulaminu wypożyczany pojazd był ubezpieczony, limit km był przewidziany wyłącznie dla wyjazdów zagranicznych i wówczas wynosił 1000 km dziennie, brak było kaucji. Zniesienie udziału własnego w szkodzie dla najmów od 11 dni wymagało uiszczenia dodatkowej opłaty w wysokości 20 zł za dobę.

Powód zwrócił się również z tożsamymi pytaniami do wypożyczalni P.. W odpowiedzi uzyskał informację, że wypożyczalnia ta dla (...) przewiduje inne zasady wynajmu co do limitu km i odpowiedzialności. Pomimo wystosowanej przez powoda prośby o przesłanie tych informacji drogą mailową oraz o udzielenie odpowiedzi na zadane pytania, (...) S.A. prośby tej nie spełnił.

(wydruk wiadomości email k. 18, k. 21-21v., k. 24-24v., regulamin wraz z cennikiem k. 19-20, druk zgłoszenia szkody k. 52, pismo k. 53-54, informacja dotycząca najmu pojazdu zastępczego k. 55, wydruk z systemu k. 56)

W dniu 2 kwietnia 2019 roku pozwany powiadomił A. N. o przyznaniu odszkodowania z tytułu uszkodzenia pojazdu, które to świadczenie przelał w dniu 3 kwietnia 2019 roku. Po wypłacie odszkodowania K. N. naprawił auto, wcześniej

nie miał bowiem środków finansowych na pokrycie kosztów naprawy. Użytkownik pojazdu nie miał możliwości bezpiecznego parkowania uszkodzonego pojazdu w miejscu swojego zamieszkania.

(zeznania świadka K. N. - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 20 stycznia 2021 roku – k. 92-93, decyzja k. 46-47, potwierdzenie przelewu k. 48)

W dniu 5 kwietnia 2019 roku powód odholował pojazd marki R. z parkingu.

(protokół transportu pojazdu k. 13v.)

W zestawieniu dotyczącym okresu najmu pojazdu zastępczego powód wskazał następujące zdarzenia/czynności: powstanie szkody/wynajęcie pojazdu zastępczego

– 11 marca 2019 roku, oględziny – 19 marca 2019 roku, przesłanie protokołu przez ubezpieczyciela – 20 marca 2019 roku, przesłanie informacji o szkodzie całkowitej

– 29 marca 2019 roku, przesłanie wyceny szkody całkowitej – 1 kwietnia 2019 roku, zdanie pojazdu zastępczego – 8 kwietnia 2019 roku.

(zestawienie k. 10)

W dniu 6 czerwca 2020 roku powód wystawił na K. N.: (1) fakturę VAT nr (...) na kwotę 5.319,95 zł brutto, tytułem wynajmu samochodu zastępczego za okres 28 dni, (2) fakturę VAT nr (...) na kwotę 615 zł za parkowanie pojazdu przez okres 25 dni, (3) faktury VAT nr (...) na łączną sumę 795,72 zł za holowanie. Rzeczne kwoty podlegały uiszczeniu w terminie 14 dni.

W wiadomości email z tego samego dnia powód wezwał pozwanego do zapłaty należności wynikających z przesłanych dokumentów księgowych.

(wydruk wiadomości email k. 11, faktura k. 12, k. 13, k. 14, k. 14v., okoliczności bezsporne)

Rynkowe stawki najmu pojazdu zastępczego w segmencie D w 2019 roku dla najmu bezgotówkowego mogły wynosić od 146 zł netto do 350 zł netto.

Dla segmentu C stawki te mieściły się w granicach od 118 zł netto do 240 zł netto.

Zasadne było holowanie uszkodzonego pojazdu z uwagi na jego stan po zdarzeniu, a także jego parkowanie. Stawki za holowanie są uzgadniane indywidualnie w zależności od okoliczności. Na cenę holowania wpływ ma masa pojazdu, utrudnienia w załadunku, miejsce załadunku, pora dnia, dni świąteczne, ilość km do pokonania, niezbędne narzędzia/sprzęt, warunki pogodowe.

(pisemna opinia biegłego sądowego k. 103-131)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem.

(okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania świadka oraz opinię biegłego sądowego G. P.. Oceniając opinię biegłego sądowego, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Wydając opinię biegły oparł się na zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym, w tym na dokumentacji sporządzonej w toku procesu likwidacji szkody. Opinia biegłego sądowego w pełni odnosiła się do zagadnień będących jej przedmiotem, wnioski biegłego nie budzą przy tym wątpliwości w świetle zasad wiedzy oraz doświadczenia życiowego, a jednocześnie opinia została sporządzona w sposób umożliwiający prześledzenie - z punktu widzenia

zasad wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania - analizy przez biegłego zagadnień będących jej przedmiotem.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w przeważającej części.

W pierwszej kolejności rozważenia wymagał wywiedziony przez pozwanego zarzut braku legitymacji procesowej czynnej. W ocenie Sądu zarzut ten okazał się całkowicie niezasadny. Sąd podziela stanowisko wyrażone przez pełnomocnika powoda, że w przypadku uszkodzenia pojazdu poszkodowane mogą być obok właściciela, któremu przysługuje odszkodowanie za naprawę pojazdu, również inne osoby, np. faktyczny użytkownik pojazdu, który na skutek zdarzenia szkodowego został pozbawiony możliwości korzystania z niego i tym samym ponosi realną szkodę majątkową. Taka właśnie sytuacja miała miejsce w rozpoznawanej sprawie. K. N., co wynika z jego zeznań, ale i z upoważnienia A. N. z dnia 11 marca 2019 roku, był wyłącznym, faktycznym użytkownikiem samochodu marki R.. To on serwisował auto, był jego wyłącznym kierowcą, dbał o niego i załatwiał wszystkie sprawy z nim związane i ponosił koszty jego utrzymania. A. N. li tylko wspomagała syna finansowo, jeśli ten nie był w stanie pokryć wszystkich wydatków związanych z użytkowaniem auta. Nie sposób zatem odmówić racji powodowi, że w wyniku zdarzenia z dnia 11 marca 2019 roku to właśnie K. N. został pozbawiony możliwości korzystania z pojazdu i doznał szkody majątkowej z tym związanej stając się osobą poszkodowana w wyniku zdarzenia. Dlatego też zdaniem Sądu K. N. był uprawniony do zawarcia we własnym imieniu umowy najmu pojazdu zastępczego, a także do podpisania umowy cesji wierzytelności z dnia 11 marca 2019 roku. Co oczywiste, jako faktyczny użytkownik pojazdu, który ponosi koszty związane z jego użytkowaniem, K. N. był również uprawniony do przelania na powoda wierzytelności z tytułu parkowania i holowania samochodu.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statutowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j Dz.U. 2013, poz. 392 ze zm.). W kwestii zakresu szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice

odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynika na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 11 marca 2019 roku, w wyniku którego samochód marki R. uległ uszkodzeniu. Do zdarzenia drogowego doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...). Oś sporu w niniejszej sprawie stanowiła stawka dobowa za najem oraz okres najmu.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego godzi się przypomnieć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczyciela ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku (III CZP 20/17, OSNC 2018/6/56), wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że bezpośrednio po szkodzie pozwany przesłał A. N. informacje na temat najmu pojazdu zastępczego, które jednak miały ogólnikowy charakter. Pozwany nie wskazał zasad, na jakich najem miałby się odbywać - treść otrzymanej informacji w zasadzie umożliwiła ustalenie poziomu, do którego pozwany zamierzał weryfikować stawkę najmu pojazdu w przypadku zawarcia umowy z podmiotem trzecim, przy czym uwypuklenia wymaga, że przedstawiony cennik nie poddaje się weryfikacji, brak jest bowiem dowodu na to, że stawki te miały realny charakter (pozwany nie załączył umów, które łączą go z podmiotami świadczącymi usługi najmu pojazdu, regulaminów, czy też cenników wypożyczalni). Niemniej jednak w oparciu o otrzymane informacje powód skontaktował się z wymienionymi w ich treści wypożyczalniami, celem ustalenia proponowanych przez nie warunków najmu. W wyniku kontaktu z firmą (...) powodowi udało się ustalić jedynie, że stosuje ona inne warunki w przypadku pozwanego, które jednak, mimo stosownej prośby powoda w tym zakresie, nie zostały mu przesłane. Dlatego też powód, a także K. N. nie mieli realnych możliwości zapoznania się z ofertą tej wypożyczalni i porównania jej z warunkami, na jakich K. N. wynajmował samochód od powoda. Wprawdzie pozwany w toku procesu załączył cennik wynajmu krótkoterminowego oraz opłat dodatkowych dla Towarzystwa (...) (k. 66 i 67), to cenniki te nie zostały opatrzone żadnym podpisem/pieczętką wypożyczalni, z cennika na k. 66 nie wynika nawet, jakiej wypożyczalni miały dotyczyć. Nawet jednak gdyby hipotetycznie założyć, że cenniki te obowiązują w firmie (...) S.A., której nazwa pada w cenniku z k. 67, to i tak nie zostały one udostępnione powodowi i K. N. na etapie likwidacji szkody. Co się tyczy oferty

drugiej wypożyczalni – firmy (...), powodowi został przesłany regulamin wraz z cennikiem, które to dokumenty nie wymieniają jednak dobowej stawki za najem (!!!), a zatem w tym zakresie oferta ta była nieweryfikowalna. Jak wyjaśnił zaś Sąd Okręgowy w Łodzi (wyrok z dnia 19 lipca 2019 roku, XIII Ga 1648/18, L.), w sytuacji, w której ubezpieczyciel powziął wiadomość o tym, że uszkodzony jest już najemcą auta zastępczego, jego powinnością jest przedstawienie uszkodzowanemu informacji odnośnie zasad najmu pozwalających na porównanie chociażby w minimalnym stopniu warunków korzystania z auta zastępczego u obu podmiotów, aby uszkodzony mógł je porównać i racjonalnie ocenić zasadność dalszego korzystania z auta zastępczego u dotychczasowego wynajmującego ewentualnie podjąć decyzję o zmianie tego podmiotu. Zaniechanie tych powinności ubezpieczyciela nie może obciążać negatywnymi skutkami podmiotu uszkodzowanego. W niniejszej sprawie K. N. został pozbawiony prawa do weryfikacji przyjętej od powoda oferty pod kątem jej atrakcyjności w zakresie stawki dobowej za najem. Pozwany poprzestając na cząstkowej i ogólnikowej informacji odnośnie proponowanego najmu, nie tylko zachował się nieprofesjonalnie, ale przede wszystkim nielojalnie w stosunku do uszkodzowanego, który poniósł szkodę nie z własnej winy. Nie można także tracić z pola widzenia okoliczności, że K. N. wynajął samochód za stawkę 110 zł brutto, która była niższa od stawek przewidzianych przez pozwanego dla pojazdów klasy D, do której należał uszkodzony samochód R. (...). Oczywiście wynajęty pojazd O. (...) należał do klasy C, niemniej jednak nie ulega wątpliwości, jak również wynika to z informacji pozwanego (k. 55), że uszkodzony miał prawo wynająć auto tożsamej klasy, co uszkodzone. Tym samym wybór K. N., przyjmując za punkt odniesienia stawkę wskazane przez pozwanego, był limitowany nie kwotą 87 zł netto za dobę, a kwotą 132 zł netto za dobę, a w tych granicach stawka powoda się mieściła. Zwrócić należy przy tym uwagę, że K. N. wynajmując pojazd klasy C w istocie działał w celu minimalizacji rozmiarów szkody ograniczając wydatki po stronie ubezpieczyciela. Uwypuklenia wymaga również, że podana w umowie stawka 110 zł to cena brutto, która bez podatku wyraża się kwotą ok. 89,50 zł netto. Różnica netto pomiędzy stawkami pozwanego a stawką powoda wyraża się zatem kwotą 2,50 zł (!!!), a więc jest całkowicie pomijalna w realiach rynkowych (dla stawek brutto mamy natomiast kwotę 110 zł u powoda i 107,01 zł u pozwanego, a więc równie niewielką). Wreszcie stawka ta mieści się poniżej dolnych granic ustalonych przez biegłego sądowego i to niezależnie od tego, czy rozpatrywana jest oferta dla klasy C czy też D pojazdu. Reasumując Sąd uznał, że powód był uprawniony do przyjęcia stawki dobowej na poziomie 110 zł brutto. Wątpliwości Sądu budzi natomiast wynajęcie pojazdu przy uwzględnieniu opłat dodatkowych za zniesienie udziału własnego, które wyniosły łącznie 80 zł brutto w sytuacji, w której wypożyczalnia (...) stawki te przewidywała na poziomie 20 zł za dobę, a więc czterokrotnie niższym. Wedle twierdzeń samego powoda, oferta tej wypożyczalni została odrzucona wyłącznie z uwagi na stosowanie w umowie udziału własnego w szkodzie, jednak sam powód przewidywał taki sam udział. W obu przypadkach udział ten mógł zostać zniesiony, jednak to wypożyczalnia współpracująca z pozwanym pobierała z tego tytułu niższą opłatę. Dziwi zatem i nie daje się racjonalnie uzasadnić decyzja powoda, który odrzucił ofertę firmy (...). Przypomnienia wymaga, że oferta ta nie wiązała się z koniecznością uiszczenia kaucji, limit km przewidywała wyłącznie dla wyjazdów zagranicznych, przy czym był on znaczny i wynosił 1000 km dziennie, wypożyczane auto było ubezpieczone. W świetle powyższych okoliczności Sąd uznał, że K. N. decydując się na ofertę powoda w zakresie opłat za zniesienie udziału własnego przyczynił się do zwiększenia rozmiarów szkody. Dlatego też, począwszy od dnia 20 marca 2019 roku, tj. dnia przypadającego po dacie otrzymania przez powoda oferty od firmy (...), opłaty te winny podlegać weryfikacji do kwoty 20 zł.

W pełni zasadny zdaniem Sądu okazał się natomiast okres najmu auta zastępczego. W sprawie niesporne było, że pozwany poinformował o wystąpieniu szkody całkowitej w dniu 1 kwietnia 2019 roku i zdaniem pozwanego z tą datą pojazd zastępczy winien zostać zdany. Pozwany pomija jednak okoliczność, że odszkodowanie wypłacił dopiero w dniu 3 kwietnia 2019 roku, a więc to z tą uszkodzony otrzymał realną możliwość, czy to naprawy pojazdu, czy też zakupienia nowego. Jak wyjaśnił K. N., po wypłacie środków samochód został naprawiony, do czego miał on w pełni prawo bowiem sam fakt kwalifikacji szkody, jako całkowitej nie pozbawia przecież właściciela/użytkownika pojazdu możliwości jego naprawy. Jednocześnie, jak wskazał SN w uchwale z dnia 22 listopada 2013 roku (III CZP 76/13, OSNC 2014/9/85), w przypadku szkody całkowitej „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez uszkodzowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego”. P. analogiam należy zatem przyjąć, że jeśli za

wypłaconą kwotę poszkodowany nie decyduje się nabyć nowego pojazdu, a naprawić uszkodzony, to czas teje naprawy winien wyznaczać uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego. W ocenie Sądu nie sposób podzielić przy tym stanowiska, że poszkodowany winien rozpocząć naprawę uszkodzonego pojazdu przed otrzymaniem od ubezpieczyciela końcowego kosztorysu, czy też wypłatą świadczenia. Powyższe wymagałoby bowiem zaangażowania przez poszkodowanego własnych środków pieniężnych bez gwarancji, że wydatek taki zostanie w przyszłości zrefundowany przez ubezpieczyciela. W świetle poczynionych rozważań, uwzględniając okoliczność wypłaty przez pozwanego odszkodowania z tytułu szkody całkowitej w dniu 3 kwietnia 2019 roku, fakt, że poszkodowany przed wypłatą świadczenia nie dysponował środkami na przeprowadzenie naprawy, a także, że okres 6-7 kwietnia to dni wolne od pracy, Sąd uznał, że czas najmu do dnia 8 kwietnia 2019 roku był w pełni usprawiedliwiony i w konsekwencji uprawniony. Sądowi z urzędu wiadomym jest przy tym, że firmy ubezpieczeniowe w przypadku szkody całkowitej doliczają do uzasadnionego czasu najmu 7-dniowy okres na zagospodarowanie pozostałości.

W ocenie Sądu powód był również uprawniony do żądania zwrotu kosztów parkowania i holowania pojazdu. Przypomnienia wymaga, że koszty te biegły sądowy uznał za w pełni zasadne, zostały one wykazane stosowanymi dokumentami księgowymi, wreszcie w zajęтым stanowisku procesowym pozwany nie kwestionował ich wysokości, podnosił jedynie, że powód nie jest upoważniony do ich dochodzenia, którą to argumentację, o czym była mowa wyżej, Sąd uznał za nieprawidłową.

Reasumując Sąd uznał, że powód może zasadnie żądać: (1) z tytułu najmu pojazdu zastępczego kwoty: 3.080 zł (28 dni x 110 zł brutto stawki dobowej) + 1.100 zł (9 dni x 80 zł brutto za zniesienie udziału własnego + 19 dni x 20 zł brutto za zniesienie udziału własnego), (2) 615 zł za parkowanie, (3) 795,72 zł za holowanie, a więc łącznie 5.530,72 zł.

Mając powyższe na względzie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.590,72 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 sierpnia 2020 roku (data wytoczenia powództwa) do dnia zapłaty, oddalając pozew w pozostałej części.

Podstawę żądania odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c. w myśl którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. strona powodowa wygrała bowiem spór w 83%. Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.444,22 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść (powód poniósł w sprawie 3.317 zł kosztów, a pozwany 1.817 zł).

Ponadto Sąd nakazał pobrać od stron na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi nieuiszczone koszty sądowe w łącznej wysokości 410,44 zł stosownie do wyniku przedmiotowej sprawy, tj. od powoda 69,77 zł zaś od pozwanego 340,67 zł.